

PM 2005 RVII (Dnr 326-221/2005)

Översyn av assistansersättningens timbelopp - Rapport från Riksförsäkringsverket

Remiss från Socialdepartementet

Remisstid 17 april 2005

Borgarrådsberedningen föreslår kommunstyrelsen besluta följande

1. Som svar på remissen från Socialdepartementet av Riksförsäkringsverkets rapport Översyn av assistansersättningens timbelopp översänds och återopas denna promemoria.
2. Protokollet i detta ärende förklaras omedelbart justerat.

Föredragande borgarrådet Margreta Olofsson anför följande.

Bakgrund

Ärendet gäller en remiss från Socialdepartementet av en rapport från Riksförsäkringsverket, RFV. Riksförsäkringsverket har på uppdrag av regeringen lämnat förslag på åtgärder som syftar till att förbättra regleringen och kostnadskontrollen när det gäller den statliga assistansersättningen. RFV:s förslag bygger på att assistansanordnaren ska vara skyldig att redovisa faktiska lönekostnader mot utbetald ersättning. Den ersättning som inte använts ändamålsenligt ska återbetalas till Försäkringskassan. Förslaget förväntas ge flera positiva effekter. Den ersättningsberättigade kommer t ex att kunna överblicka sin ersättning på ett helt annat sätt än tidigare och anordnarnas benägenhet att låta de personliga assistenterna kompetensutveckla sig ökar eftersom kompetensutveckling räknas som en lönekostnad.

Remisser

Ärendet har för synpunkter remitterats till stadsledningskontoret och socialtjänstnämnden.

Stadsledningskontoret ställer sig i huvudsak positiv till Riksförsäkringsverkets förslag. Stadsledningskontoret anser att försäkringskassans ökade kontroll kan ge kommunen utökade administrativa uppgifter, men ser positiva ekonomiska effekter genom bland annat höjda löner och ökade skatteintäkter. Stadsledningskontoret anser att förslaget även kan ha kvalitetshöjande effekter, främst genom att den ökade kontrollen säkrar att brukaren får de timmar som Försäkringskassan har bedömt. Stadsledningskontoret anser det också positivt att kompetensutveckling ska ingå i ersättningen som ska vara personalkostnad, vilket kan innebära att anordnaren blir mer positiv till att bevilja den anställda kompetensutveckling.

Socialtjänstnämnden anser att Riksförsäkringsverkets förslag kommer att stärka förtroendet för assistansreformen. Socialtjänstnämnden anser att förslaget främjar den enskildes möjligheter att ha en klar och tydlig bild över sin egen ersättning och vad den an-

vänds till. Vidare anser socialtjänstnämnden att det är troligt att avtalsenliga löner kommer att betalas ut i större utsträckning än idag, genom att en viss summa av assistansersättningen är bestämd för lönekostnader. Inom lönekostnader ryms också kompetensutveckling, vilket troligen kommer att innebära fler assistenter med bättre utbildning och högre lön. Socialtjänstnämnden konstaterar att administrationen när det gäller kontrollen av ersättningen kommer att öka, men att en minskning av administrationen totalt kan förväntas eftersom antalet slutavräkningar blir färre. Socialtjänstnämnden ser dock en brist i att rapporten inte innehåller förslag om förhöjd/differentierad ersättning liksom möjligheten att göra en barnkonsekvensanalys.

Mina synpunkter

Assistansreformens ledord är rätten att själv förfoga över och bestämma över ersättningen. Idag finns dock betydande brister i reglering och kontroll av den statliga assistansersättningen.

Jag anser att det är angeläget att värna om assistansreformen och dess trovärdighet. Under 2004 beräknas staten betala över 10 miljarder kronor i assistansersättning, vilket innebär att varje person i genomsnitt får cirka 0,8 miljoner kronor. Ersättningen omfattar således betydande ekonomiska belopp både för den enskilde och samhället. Det är därför rimligt att skapa regler som garanterar att ersättningen används ändamålsenligt och i linje med lagstiftarens intentioner.

Min bedömning är att förslaget från Riksförsäkringsverket kommer att stärka förtroendet för assistansreformen. Förslaget bygger på att assistansanordnaren ska redovisa faktiska lönekostnader mot utbetald ersättning. Ersättning som inte använts på rätt sätt ska återbetalas till försäkringskassan. Denna ordning bör enligt min mening bidra till en mängd positiva effekter både för brukaren, den personlige assistenten och för samhället.

Genom att en summa reserveras för lönekostnader inklusive kompetensutveckling bör fler personliga assistenter kunna få avtalsenlig lön och möjlighet till utbildning. Yrket kan få högre status och därmed ökar kvaliteten på assistansen för brukaren. Negativa effekter kan vara viss ökad administration för assistansanordnare och försäkringskassan. Å andra sidan minskar administrationen genom att den längsta tiden för vilket beslut kan beviljas förlängs.

Den föreslagna redovisningsskyldigheten undanröjer möjligheten för oseriösa anordnare att komma undan skatt och minskar risken att ersättningen används till annat än personlig assistans. Kommunerna kommer att kunna redovisa vilka faktiska kostnader de haft för assistans, vilket ger ökad kontroll över kostnaderna.

Brukaren kan överblicka sin ersättning på ett helt annat sätt än idag. Kontrollen säkerställer att brukaren får de timmar som försäkringskassan bedömt, vilket jag ser som angeläget. Underleverantörer kommer inte att kunna anlitas, vilket gör det lättare för brukaren att utkräva ansvar av sin anordnare för lämnande av assistans.

Jag föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande

1. Som svar på remissen av Översyn av assistansersättningens timbelopp överlämnas och återopas denna promemoria.
2. Protokollet i detta ärende förklaras omedelbart justerat.

Stockholm den 7 april 2005

MARGARETA OLOFSSON

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Reservation anfördes av borgarråden *Kristina Axén Olin* och *Sten Nordin* (båda m) och *Jan Björklund* (fp) enligt följande.

Vi föreslår borgarrådsberedningen föreslå kommunstyrelsen besluta att
som svar på remissen anför följande

Intentionerna med lagstiftningen gällande assistansersättningen är att brukarna ska vara med och påverka sin tillvaro och sin assistans. Om en detaljreglering såsom den föreslagna införs kommer en stor del av grundstenarna för denna intention att försvinna. Många brukare har valt att köpa sin assistans enligt en kollektiv modell där ett kooperativ, en kommun eller ett företag står för assistansen.

Riksförsäkringsverkets förslag riskerar att leda till att en stor del av den privata sektorn som i dag anordnar assistans kommer att försvinna och mångfalden och valfriheten minskar. Det är olyckligt att nya regleringar ska utgå från dåliga exempel istället för att Riksförsäkringsverket tar utgångspunkt i goda exempel och låter dem stå som modell när förtroendet för assistansreformen ska stärkas.

Syftet med att införa schablonbeloppet var att öka brukarnas valfrihet och deras möjlighet att själva styra över sin assistans. De förslag som RFV lägger fram riskerar att motverka detta syfte på flera sätt:

- Alternativen medför en detaljreglering.
- Alternativen medför en betydligt ökad administration för företagen eftersom avräkning på assistansersättningen ska göras på enskild brukarnivå.
- Alternativen medför stora tolkningssvårigheter. Var ska t.ex. introduktion av anställda, arbetsmiljöarbete, personalsammankomster m.m. hänföras?
- Alternativen medför ett stort intrång på arbetsmarknadsparternas fria förhandlingsrätt eftersom lönenivåer i förhållande till assistansersättningen m.m. är detaljreglerat.
- Assistansanordnare kommer att se till att man uppnår de 87 % respektive 92 % vad gäller löner, sociala avgifter, ITP-kostnader, ob-ersättningar samt semesterlön vilket kan medföra en konstig personalsituation vad gäller lönesättning m.m. i den enskilda brukargruppen.

Problemet som ska regleras är att vissa anordnare inte använder assistansbeloppet för att täcka kostnader för personlig assistans. Anordnare har i dag ingen redovisningsskyldighet av hur ersättningen används, därför är inte heller någon efterkontroll möjlig. Endast för brukare med förhöjt timbelopp finns redovisningsskyldighet för respektive brukare. Om inte någon form av reglering eller kontroll införs finns, enligt RFV, en risk att förtroendet för assistansreformen urholkas. Vi instämmer i att det behövs någon form av uppstramning för hur assistansersättningen ska få användas, däremot anser vi inte att de föreslagna lösningarna är de som på bästa sätt säkrar att förtroendet för assistansreformen inte urholkas.

För att lösa problemet som regleringen är avsedd att göra finns flera alternativa lösningar. Dels finns det möjlighet att införa någon form av tillstånd eller licens för att få anordna personlig assistans, dels finns en möjlighet att införa tillsyn av de verksamheter som bedriver assistans i dag. Ytterligare ett alternativ vore att införa skattepliktighet på det belopp som i dag kan gå rakt ner i fickan till de brukare som väljer att avtala om detta med anordnare för att detta ska bli synligt och för att problemet ska lösas. De olika alternativa lösningarna har dock inte utretts tillräckligt i Riksförsäkringsverkets förslag.

Vidare är ökad transparens och genomsyn bland utförarna viktigt för att ökade kontrollmöjligheter ska kunna genomföras. Genomgående bör förslagen gälla för offentliga såväl som privata utförare. Konkurrensneutraliteten mellan utförarna måste upprätthållas.

Kommunstyrelsen

Reservation anfördes av *Kristina Axén Olin*, *Sten Nordin* och *Kristina Alvendal* (alla m), *Lotta Edholm* och *Ann-Katrin Åslund* (båda fp) och *Ewa Samuelsson* (kd) med hänvisning till reservationen av (m) och (fp) i borgarrådsberedningen.

ÄRENDET

Riksförsäkringsverket, RFV, har på uppdrag av regeringen lämnat förslag på åtgärder som syftar till att förbättra regleringen och kostnadskontrollen när det gäller den statliga assistansersättningen. RFV:s förslag bygger på att assistansanordnaren ska vara skyldig att redovisa faktiska lönekostnader mot utbetald ersättning. Den ersättning som inte använts ändamålsenligt ska återbetalas till Försäkringskassan. Förslaget förväntas ge flera positiva effekter. Den ersättningsberättigade kommer t ex att kunna överblicka sin ersättning på ett helt annat sätt än tidigare och anordnarnas benägenhet att låta de personliga assistenterna kompetensutveckla sig ökar eftersom kompetensutveckling räknas som en lönekostnad, *sammanfattning bilaga 2*.

REMISSER

Ärendet har för synpunkter remitterats till stadsledningskontoret och socialtjänstnämnden.

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande av den 21 mars 2005 har i huvudsak följande lydelse.

Stadsledningskontoret ser i huvudsak positivt på Riksrevisionsverkets förslag. Det finns positiva effekter ur både ekonomisk och kvalitetsmässig synvinkel samt att de föreslagna förändringarna bör ge ett ökat förtroende för assistansreformen.

Enligt rapporten beräknas de föreslagna förändringarna i rapporten inte ge några ytterligare kostnader för kommunerna. Dock kan försäkringskassans ökade kontroll ge kommunen utökade administrativa uppgifter. Ökningen gäller de utförare som idag inte kan särskilja de olika kostnadstyperna uppdelat per brukare. Detta anser stadsledningskontoret borde vara uppgifter som, oavsett Riksrevisionsverkets förslag, borde finnas tillgängliga redan idag.

Förslaget kan även innebära vissa positiva ekonomiska effekter för kommunerna. I och med att 87 % av det utbetalade beloppet ska vara personalkostnader finns inte längre några möjligheter att använda ersättningen från Försäkringskassan till andra typer av kostnader eller till vinst för anordnaren. Då finns inte heller något incitament att hålla lönerna nere på en miniminivå. Om detta leder till ökade löner för de anställda innebär detta också ökade skatteintäkter för kommunerna. Förslaget undanröjer också möjligheten för mindre seriösa anordnare att undkomma skatt.

Förslaget kan även ha kvalitetshöjande effekter. Detta främst genom att den ökade kontrollen säkrar att brukaren verkligen får de timmar som Försäkringskassan har bedömt. Även förslaget att kompetensutveckling ska ingå i de 87 % av ersättningen som ska vara personalkostnad kan innebära att anordnaren blir mer positiv till att bevilja den anställda kompetensutveckling.

I rapporten föreslås att Försäkringskassan endast ska åta sig att betala ut assistansersättning till en betalningsmottagare. Detta innebär att en assistansanordnare inte kan lämna ett uppdrag vidare till ytterligare anordnare. Detta är mindre vanligt men i de fall som en stadsdel uppdrar till en annan anordnare att utföra assistansen bör det finnas beredskap för att istället utföra insatsen i egen regi.

Socialtjänstnämnden beslöt den 15 mars 2005 att överlämna och återropa tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Reservation anfördes av ledamöterna *Hanna Broberg m.fl.* (m), ledamöterna *Ann-Katrin Åslund m.fl.* (fp) och ledamoten *Désirée Pethrus Engström* (kd), *bilaga 1*.

Socialtjänstförvaltningens tjänsteutlåtande av den 4 februari 2005 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningen vill inledningsvis konstatera att Riksförsäkringsverkets rapport redovisar förslag som med stor sannolikhet kommer att stärka förtroendet för assistansreformen. Förslagen ligger i linje med lagstiftarens intentioner, bl a genom att den enskilde får rätt att själv förfoga och bestämma över ersättningen.

Utgångspunkten i förslaget är att assistansersättningen ska vara individuell och att den del av ersättningen som avsätts för lön ska redovisas och i de fall den inte använts fullt ut ska den återbetalas. Förslaget undanröjer möjligheten för oseriösa anordnare att komma undan med skatt liksom att ersättningen kan användas till annat än personlig assistans.

Förslaget främjar den enskildes möjligheter att ha en klar och tydlig bild över sin egen ersättning och vad den används till. Genom att en viss summa av assistansersättningen är bestämd för lönekostnader, med redovisnings- och återbetalningsskyldighet, bör man kunna utgå ifrån att avtalsenliga löner kommer att utbetalas i högre utsträckning än idag. Inom beloppet "lönekostnader" ryms också medel för assistenternas utbildning och kompetensutveckling. Det är högst troligt att detta kommer att innebära fler assistenter med bättre utbildning och högre löner. Således kan man skönja en högre status på yrket framöver och därigenom en högre kvalitet på assistansen för den enskilde brukaren.

De effekter som förslaget får för kommunerna anser förvaltningen i huvudsak vara positiva. Visserligen ökar administrationen när det gäller kontrollen av ersättningen. Å andra sidan kan man förvänta sig en minskning av administrationen eftersom antalet slutavräkningar blir färre. Den effekten uppnås genom att assistansersättning kan beviljas upp till ett år. Idag är den längsta tid för vilken den enskilde kan beviljas ersättning sex månader, därefter måste det fattas ett nytt beslut.

Den ökade kontrollen för också det positiva med sig att kommunerna kommer att kunna redovisa vilka faktiska kostnader de har för assistans. Idag finns inte den möjligheten eftersom redovisningsskyldighet av använda ersättningar inte föreligger.

Riksförsäkringsverket redovisar ett antal frågor som inom ramen för uppdraget inte varit möjliga att utreda. Det är väsentliga frågor i sammanhanget och förvaltningen ser det som en brist att det inte funnits den tid som behövts för att utreda dem. Det gäller t ex frågan om förhöjd/differentierad ersättning liksom möjligheten att göra en barnkonsekvensanalys. Det har heller inte funnits tillräcklig tid att utarbeta alternativ till de förslag som läggs i rapporten.

RESERVATIONER M M

Socialtjänstnämnden

Reservation av ledamöterna Hanna Broberg m.fl. (m), ledamöterna Ann-Katrin Åslund m.fl. (fp) och ledamoten Désirée Pethrus Engström (kd) har följande lydelse.

1. Socialtjänstnämnden avslår förvaltningens förslag till beslut.
2. Därutöver anføres följande.

Intentionerna med lagstiftningen gällande assistansersättningen är att brukarna ska vara med och påverka sin tillvaro och sin assistans. Om en detaljreglering såsom den förslagna införs kommer en stor del av grundstenarna för denna intention att försvinna. Många brukare har valt att köpa sin assistans enligt en kollektiv modell där ett kooperativ, en kommun eller ett företag står för assistansen. Riksförsäkringsverkets förslag riskerar att leda till att en stor del av den privata sektorn som i dag anordnar assistans kommer att försvinna och mångfalden och valfriheten minskar. Det är olyckligt att nya regleringar ska utgå från dåliga exempel istället för att Riksförsäkringsverket tar utgångspunkt i goda exempel och låter dem stå som modell när förtroendet för assistansreformen ska stärkas.

Syftet med att införa schablonbeloppet var att öka brukarnas valfrihet och deras möjlighet att själva styra över sin assistans. De förslag som RFV lägger fram riskerar att motverka detta syfte på flera sätt:

- Alternativen medför en detaljreglering.
- Alternativen medför en betydligt ökad administration för företagen eftersom avräkning på assistansersättningen ska göras på enskild brukarnivå.
- Alternativen medför stora tolkningssvårigheter. Var ska t.ex. introduktion av anställda, arbetsmiljöarbete, personalsammankomster m.m. hänföras?
- Alternativen medför ett stort intrång på arbetsmarknadsparternas fria förhandlingsrätt eftersom lönenivåer i förhållande till assistansersättningen m.m. är detaljreglerat.
- Assistansanordnare kommer att se till att man uppnår de 87 % respektive 92 % vad gäller löner, sociala avgifter, ITP-kostnader, ob-ersättningar samt semesterlön vilket kan medföra en konstig personalsituation vad gäller lönesättning m.m. i den enskilda brukargruppen.

Problemet som ska regleras är att vissa anordnare inte använder assistansbeloppet för att täcka kostnader för personlig assistans. Anordnare har i dag ingen redovisningsskyldighet av hur ersättningen används, därför är inte heller någon efterkontroll möjlig. Endast för brukare med förhöjt timbelopp finns redovisningsskyldighet för respektive brukare. Om inte någon form av reglering eller kontroll införs finns, enligt RFV, en risk att förtroendet för assistansreformen urholkas. Vi instämmer i att det behövs någon form av uppstramning för hur assistansersättningen ska få användas, däremot anser vi inte att de föreslagna lösningarna är de som på bästa sätt säkrar att förtroendet för assistansreformen inte urholkas.

För att lösa problemet som regleringen är avsedd att göra finns flera alternativa lösningar. Dels finns det möjlighet att införa någon form av tillstånd eller licens för att få anordna personlig assistans, dels finns en möjlighet att införa tillsyn av de verksamheter som bedriver assistans i dag. Ytterligare ett alternativ vore att införa skattepliktighet på det belopp som i dag kan gå rakt ner i fickan till de brukare som väljer att avtala om detta med anordnare för att detta ska bli synligt och för att problemet ska lösas. De olika alternativa lösningarna har dock inte utretts tillräckligt i Riksförsäkringsverkets förslag.

Vidare är ökad transparens och genomsyn bland utförarna viktigt för att ökade kontrollmöjligheter ska kunna genomföras. Genomgående bör förslagen gälla för offentliga såväl som privata utförare. Konkurrensneutraliteten mellan utförarna måste upprätthållas.

Sammanfattning av Riksförsäkringsverkets rapport gällande översyn av assistansersättningen timbelopp

Uppdraget

Regeringen har uppdragit åt Riksförsäkringsverket att se över möjligheterna att reglera vilka kostnader som skall ingå i den statliga assistansersättningen i syfte att förbättra kostnadskontrollen. Myndigheten skall också överväga att lämna förslag på att införa en gräns för hur stor del av assistansersättningen som får utgöras av kringkostnader. RFV skall analysera konsekvenserna av en eventuell reglering, såväl kvalitativa för den personliga assistansen som administrativa för försäkringskassorna och assistansanordnarna. Vidare skall förslagets ekonomiska konsekvenser analyseras och särredovisas för stat- och kommunsektor. RFV skall även föreslå hur kontrollen av kostnaderna skall gå till för att den ska bli så effektiv som möjligt samt överväga eventuella påföljder för assistansanordnare som använder assistansersättning för andra ändamål än avsedda.

RFV skall samråda med Socialstyrelsen, Svenska kommunförbundet, brukarrörelsen och handikapprörelsen.

I den utsträckning förslaget kräver författningsändringar skall förslag på sådana lämnas.

Uppdraget skall redovisas senast den 1 december 2004.

Riksförsäkringsverket föreslår:

Riksförsäkringsverket föreslår att Försäkringskassan bemyndigas att reglera vilka kostnader som får ingå i den statliga assistansersättningen. Riksförsäkringsverket föreslår därmed att en detaljreglering av vilka kostnader som får ingå i den statliga assistansersättningen införs i föreskrifterna. Riksförsäkringsverket presenterar i denna rapport ett förslag till hur en sådan reglering och kontroll skulle kunna vara utformad. Förslaget bygger på att assistansanordnaren ska vara skyldig att redovisa faktiska lönekostnader mot utbetald ersättning. Anordnare av assistans görs genom förslaget skyldiga att för varje ersättningsberättigads räkning individuellt förvalta och redovisa hur ersättningen används. Detta bygger på tanken att ersättningen tillhör den enskilde även efter Försäkringskassan betalat ut det månatliga beloppet till anordnaren. Ersättning som inte använts ändamålsenligt ska betalas tillbaka till försäkringskassan. På detta sätt kan ersättningen regleras och kostnadskontrollen förbättras.

Förslaget förväntas ha positiva effekter ut kvalitetssynpunkt. Den ersättningsberättigade kommer att kunna överblicka sin ersättning på ett helt annat sätt än tidigare. Detta i sig innebär en kvalitetsvinst och ett närmande till försäkringens målsättning om självbestämmande. Eftersom anordnaren ska återbetala lönekostnader som inte använts ökar benägenheten att låta de personliga assistenterna kompetensutveckla sig eftersom även detta räknas som en lönekostnad. Kompetensutveckling och utbildningsinsatser förväntas leda till bättre kvalitet i utförandet av personlig assistans.

En ökad reglering och kontroll av ersättningen ökar också administrationen. De förslag som presenteras av Riksförsäkringsverket i denna rapport innebär en viss ökad administration för assistansanordnare och för Försäkringskassan. Eftersom redovisningen ska ske individuellt innebär det att anordnare som idag inte redovisar eller bokför ersättningen individuellt måste bygga upp ett sådant system. Den administration och kostnad som en sådan förändring får dock ses som en engångskostnad. Kravet på individuell redovisning av ersättning är i enlighet med intentionerna i lagstiftningen om den enskildes rätt att själv förfoga och bestämma över ersättningen. Individuell redovisning stämmer också väl överens med reglerna om förhöjt timbelopp, som redan i dag bygger på den enskildes redovisning av samtliga kostnader för personlig assistans.

Andra av Riksförsäkringsverket föreslagna regler innebär samtidigt en minskad administration. Exempel på föreslagna regeländringar som förväntas leda till minskad administration är en förlängning av den tidsperiod för vilken ett beslut får beviljas. Denna tid föreslås förlängas från sex månader till ett år, vilket medför en halvering av antalet slutavräkningar.

Eftersom det i dagsläget inte finns någon kunskap om hur stor del av ersättningen som betalas ut men som inte används till kostnader för personlig assistans är det omöjligt att förutse hur stor del av ersättningen som kommer att återbetalas till Försäkringskassan. Det är troligt att förslaget leder till att anordnare, i större utsträckning än enligt gällande regler, betalar ut avtalsenliga löner till de personliga assistenterna. Om ersättning som idag kan användas som skattefri kontant ersättning istället går till konkurrenskraftiga löner, förväntas det bidra till statskassan genom intäkter för betald skatt och sociala avgifter. För kommunsektorn beräknas inga ökade kostnader utöver de administrativa. Förslaget innebär ingen extra uppgift för kommunerna mer än att den enskildes kostnader ska redovisas på ett annat sätt än vad gällande regler kräver idag. Svenska kommunförbundet har vid flera tillfällen påpekat att assistansersättningen inte räcker för att täcka de kostnader som enskilda har för den personliga assistansen. Förslaget innebär att det nu också kommer att vara möjligt för landets kommuner att presentera detta förhållande i siffror.

Förslaget innebär att ersättningen inte längre kommer att betalas ut till den ersättningsberättigade om inte denne själv anordnar sin assistans. Före utbetalning ska, som hittills, den ersättningsberättigade skriftligen begära vem ersättningen ska betalas ut till. Ersättning kan enligt förslaget bara betalas ut till en assistansanordnare.

I och med att anordnaren är betalningsmottagaren kommer denna att omfattas av uppgiftsskyldighet. Anordnaren är skyldig att, för tillämpning av lagen, lämna sådana uppgifter som erfordras. Uppgiftsskyldigheten sträcker sig vidare än att lämna uppgifter till Försäkringskassan. Den som är uppgiftsskyldig enligt föreslagen bestämmelse är också skyldig att genom räkenskaper, anteckningar eller på annat lämpligt sätt kunna visa underlag för att Försäkringskassan ska kunna fullfölja kontroll av uppgiftsskyldigheten. Detta föreslås regleras i föreskrifterna. Rapporten tar även upp frågan om att informationsutbyte med Skatteverket i fråga om kontrolluppgifter kan vara nödvändig för att Försäkringskassan ska kunna fullfölja den föreslagna kontrollskyldigheten.

I fråga om påföljder föreslås istället att sådan anordnare som inte inkommer med redovisning till försäkringskassan att bli återbetalningsskyldig för den del av beloppet som denne inte visar har använts för avsett ändamål. Detta innebär att anordnaren också görs återbetalningsskyldig om denne har utfört assistans i situationer som enligt lagen inte räknas som lämnad assistans. Ett exempel på en sådan situation är då ersättningen använts för att köpa tjänst hos ett bemanningsföretag. Assistansanordnaren skall också betala dröjsmålsränta på det återbetalningspliktiga beloppet om det inte betalas tillbaka i rätt tid. I förslaget finns också situationer då Försäkringskassan skall bryta eller hålla inne med ett skäligt belopp till en anordnare om denne på olika sätt underlåter att fullgöra sin skyldigheter som anordnare av personlig assistans.

Hela rapporten får efterfrågas på Riksförsäkringsverket. Diarienummer 5281/2004.